

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.**, s. r. o., **S.**, **X.**, zast. **A.**, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom **H.**, **X.**, proti žalovanému: **S.**, a. s., **V.**, **X.**, zast. JUDr. **N.K.**, advokátkou, **X.**, **L.**, **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, o návrhu žalovaného na obnovu konania na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14. 07. 2008 č. k. 42Cb/114/2008-49 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 11. 2008 č. k. 7Cob 54/2008-72, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14. 07. 2008 č. k. 42Cb/114/2008-49 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 11. 2008 č. k. 7 Cob 54/2008-72 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 14. 07. 2008 č. k. 42Cb/114/2008-49 návrh žalovaného na obnovu konania zo dňa 07. 05. 2008 a návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti rozhodnutia zo dňa 07. 05. 2008 zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalovaný sa návrhom podaným na súd dňa 09. 05. 2008 domáhal povolenia obnovy konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II spis zn. 26Cb 148/98 z dôvodu, že je tu dôkaz – list F. zo dňa 05. 02. 2007 potvrdzujúci vlastníctvo žalovaného k spornej nehnuteľnosti, ktorý bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, a ktorý jednoznačne môže pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, ako aj z dôvodu, že možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní,

a ktoré môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie, a to napríklad dotaz súdu na F. vo veci zaradenia spornej nehnuteľnosti do privatizačného projektu, vyžiadanie listín súdom z katastra nehnuteľností pre porovnanie s listinami predloženými žalovaným – geometrický plán, žiadosť o zápis do evidencie nehnuteľností, vyžiadanie dokladov súdom z konkurzného spisu úpadcu P., š. p. o spôsobe zaradenia spornej nehnuteľnosti do súpisu majetku a spôsobe predaja tohto majetku správcom konkurznej podstaty. Súd skutočnosti a dôkazy uvedené žalovaným v návrhu na obnovu konania, nepovažoval za také skutočnosti a dôkazy, ktoré žalovaný bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, a ktoré by mohli privodiť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Dospel preto k záveru, že neboli splnené podmienky prípustnosti obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) a b) O. s. p. a návrh na obnovu konania zamietol, z ktorého dôvodu zamietol aj návrh žalovaného na povolenie odkladu vykonateľnosti.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením zo dňa 14. 11. 2008 č. k. 7 Cob 54/2008-72 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že skutočnosti a dôkazy, ktoré žalovaný k obnove konania predložil, boli známe v čase do doby vyhlásenia rozsudku alebo v odvolacej lehote, prípadnej ústne aj v priebehu odvolacieho konania do vyhlásenia rozsudku. Uviedol, že žalovaný napokon v návrhu ani netvrdí, že ide o také skutočnosti, ktoré neboli v inkriminovanom čase známe. Návrh na obnovu konania odôvodnil len skutočnosťou, že sa dovoľáva existencie oboznámenia sa s listom F. zo dňa 05. 02. 2007, ktorý potvrdzuje pravdivosť dôkazu predloženého žalovaným v spore a tým aj vlastníctvo žalovaného k spornej nehnuteľnosti. Má za to, že takto vykonaný dôkaz mohol pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Odvolací súd konštatoval, že z odôvodnenia rozsudku, ktorého obnovy konania sa žalovaný domáha, je zrejmé, že súd z obsahu spisu v pôvodnom konaní č. k. 26 Cb 148/98-62 zistil, že žalobca preukázal nadobudnutie vlastníctva na základe zákona o konkurze a vyrovnaní. Spôsob nadobudnutia vlastníctva žalobcu je preukázaný predajom majetku v konkurze, teda vlastníctvo žalobca nadobudol na základe iných skutočností, stanovených v zákona o konkurze a vyrovnaní – kúpou od správcu konkurznej podstaty. Žalovaný tvrdil, že jeho vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti určilo rozhodnutie F. v schválenom privatizačnom projekte. Podľa vyjadrenia F. k 08. 02. 2006 však predmetná nehnuteľnosť – budova, do privatizačného projektu zaradená nebola. V schválenom privatizačnom projekte pod poradovým číslo 568, je zaradený iba pozemok pod budovou,

o čom svedčí pripojený zoznam nehnuteľností. Odvolací súd sa stotožnil aj s právnym názorom súdu prvého stupňa, že hoci žalovaný vo svojom návrhu cituje aj ust. § 228 ods. 1 písm. b) O. s. p., jeho použitie v tomto prípade neprichádza do úvahy, pretože na dôkazy osvedčujúce vlastníctvom, na ktoré sa žalovaný v návrhu na obnovu konania odvoláva, žalovaný mohol použiť (dokonca na ich predloženie bol v konaní pred súdom prvého stupňa viackrát vyzvaný). Odvolací súd totožne so závermi súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky prípustnosti obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a), b) O. s. p., preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, potvrdil.

Proti uvedeným rozhodnutiam na podnet žalovaného podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky a navrhol ich zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že napadnutým uznesením bol porušený zákon a ochranu práv a zákonom chránených záujmov žalovaného, nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Poukázal na ust. § 228 ods. 1 písm. a) a b), § 229, § 232 ods. 2, § 234 ods. 2 a § 115 ods. 1 O. s. p., z ktorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že súd prvého stupňa na prejednanie návrhu na obnovu konania nariadi pojednávanie, a to s poukazom na ust. § 232 ods. 1 a 2 O. s. p. Pojednávanie nenariadi iba v tom prípade, ak návrh zamietá podľa § 234 ods. 2 O. s. p., ktorý v tomto ustanovení vymedzuje prípady, kedy súd môže rozhodnúť o návrhu na obnovu konania bez pojednávania. Ide o prípady, ak zamietá návrh na obnovu konania z dôvodu jeho neprípustnosti, alebo z toho dôvodu, že nebol podaný oprávnenou osobou alebo z dôvodu, že bol podaný oneskorene. Čo sa týka neprípustnosti návrhu na obnovu konania, návrh je neprípustný vtedy, keď to zákon výslovne ustanovuje (§ 229 O. s. p.) a vtedy, ak sa neopiera o dôvody uvedené v ustanovení § 228 ods. 1, prípadne v § 231 O. s. p., alebo smeruje proti iným rozhodnutiam, než právoplatným rozsudkom alebo uzneseniu, ktorým bol schválený zmier, alebo proti právoplatnému platobnému rozkazu. Z uvedeného je zrejmé, že bez pojednávania rozhoduje súd o návrhu na obnovu konania len v prípadoch, ak tento zamietol pre nedostatok jeho formálnych podmienok, ktorými sú včasnosť podania návrhu (§ 230 O. s. p.), podanie návrhu oprávnenou osobou (§ 228 ods. 1 O. s. p.), prípustnosť obnovy konania (§ 229 O. s. p.) a uvedenie zákonných dôvodov podania takéhoto návrhu (§ 228 O. s. p.), t. j. v prípade, ak dôvod uplatnený návrhom na obnovu konania, nemôže byť považovaný ako dôvod obnovy konania, vyplývajúci zo zákona. Existenciu a oprávnenosť uplatnených dôvodov obnovy

konania, ktorého výsledkom je zamietnutie návrhu alebo povolenie obnovy konania, súd skúma na nariadenom pojednávaní, na ktoré predvolá účastníkov konania s poukazom na ustanovenie § 115 O. s. p. V prípade nedostatku zákonných podmienok pre obnovu konania uvedených v § 228 ods. 1 O. s. p., je súd na ich zistenie a preukázanie povinný nariadiť pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania. Z uvedeného vyplýva, že konajúce súdy jednak vec, t. j. otázku neprípustnosti obnovy konania nesprávne právne posúdili, nakoľko v danom prípade nešlo jednoznačne o neprípustnosť obnovy konania podľa § 234 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 229 O. s. p., ale o prípad vecného prejednanie návrhu, ktorý mohol súd zamietnuť iba na verejnom pojednávaní. Takýto procesný postup však súd prvého stupňa nezachoval a o návrhu žalovaného na obnovu konania, ktorý sa jednoznačne opieral o dôvody, ktoré pripúšťa ust. § 228 ods. 1 písm. a), b) O. s. p. rozhodol bez pojednávania, čo malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Tým, že odvolací súd takého rozhodnutie potvrdil bez toho, aby v danej veci bolo nariadené pojednávanie, kde by súd posudzoval a skúmal existenciu a oprávnenosť uplatnených dôvodov obnovy konania, bol takýmto rozhodnutím porušený zákona, nakoľko účastníkovi konania bola týmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom a bola mu znemožnená realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Generálny prokurátor má za to, že konajúce súdy svojim postupom odňali účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, čím je daný dovolací dôvod podľa § 234f ods. 1 písm. a) O. s. p. v spojení s § 237 písm. f) O. s. p. K takémuto nezákonnému postupu sa jednoznačne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 16. 10. 2008 sp. zn. I. ÚS 54/08, v ktorom uviedol, že ak všeobecné súdy zamietnu návrh na obnovu konania z dôvodu nedostatku zákonných podmienok pre obnovu konania (§ 228 ods. 1 O. s. p.) bez toho, že by nariadili vo veci pojednávanie, na ktoré predvolajú účastníkov, porušujú týmto nesprávnym postupom ich právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ZSP č. 2/2009). Z uvedených dôvodov navrhol preto rozhodnutia súdov zrušiť.

Žalobca vo svojom stanovisku k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že citovaný nálež Ústavného súdu je „novým rozhodnutím“, ktoré by bolo ovplyvnilo rozhodnutia súdov len v prípade, kedy bolo vydané pred ich rozhodovaním. Zdôraznil, že Ústavný súd takmer výlučne posudzuje danú ústavnú vec z hľadiska formálneho a nekladie dôraz na efektivitu

v tom zmysle, či tiež v skutočnosti mohol mimoriadny opravný prostriedok viesť k náprave vytýkaného neústavného stavu. Podľa žalobcu žalovaný nepreukázal, že nemal možnosť predložiť svoje argumenty za podmienok, ktoré ho v dôsledku nevytýčenia pojednávania podstatne znevýhodnili voči žalobcovi. Z obsahu odôvodnení rozhodnutí obidvoch súdov vyplýva, že sa súde so všetkými tvrdeniami žalovaného dôsledne zaoberali. Zainteresované strany mali možnosť predložiť svoje argumenty za podmienok, ktoré neznevýhodňovali ani jedného z účastníkov konania. Opravný prostriedok považuje za neefektívny, pretože v prípade jeho vyhovenia, nemožno očakávať zmenu rozhodnutia súdov, pretože dôkazy na ktoré sa žalovaný v návrhu na obnovu konania odvoláva žalovaný, súd nepredložil napriek tomu, že ho súd na návrh žalobcu zaviazal predložiť tieto dôkazy. Je toho názoru, že zrušením rozhodnutí súdov by došlo k narušeniu princípu právnej istoty žalobcu, ktorý tiež požíva ústavnoprávnu ochranu. Navrhuje preto mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť.

Žalovaný vo svojom stanovisku k mimoriadnemu dovolaniu sa s jeho obsahom stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p), po zistení, že podmienky na podanie mimoriadneho dovolania boli splnené (včasnosť, podnet, prípustnosť) mimoriadne dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle dôvodov uvedených v mimoriadnom dovolaní, preskúmal aj konanie, ktoré tomuto predchádzalo a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Predmetom dovolania je posúdiť, či súde postupovali správne, keď o návrhu žalovaného na obnovu konania rozhodli bez pojednávania, ktorým postupom odňali žalovanému právo konať pred súdom, čo je dôvodom podania mimoriadneho dovolania podľa § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Z ust. § 232 ods. 2 a § 115 O. s. p. možno dovoliť, že súd je povinný k prejednaniu návrhu na obnovu konania nariadiť pojednanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Prípady, v ktorých súd môže rozhodnúť i bez pojednávania taxatívne stanovuje § 234 ods. 2 O. s. p. a to vtedy, ak súd návrh na obnovu konania zamietá preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený.

O neprípustný návrh na obnovu konania ide vtedy, ak to výslovne stanovuje zákon. Patria sem prípady, ak návrh na obnovu konania smeruje proti spôsobilým rozhodnutiam, ktoré však nie sú právoplatné, proti iným rozhodnutiam než právoplatným rozsudkom alebo uzneseniu o schválení zmieru, právoplatnému platobnému rozkazu alebo právoplatným rozhodnutiam vydaným v konaní o dedičstve, proti tým rozhodnutiam, ktorých zrušenie alebo zmenu možno dosiahnuť inak, alebo ak sa návrh na obnovu konania nepodá z dôvodov uvedených v § 228 ods. 1 O. s. p. (viď aj Občiansky súdny poriadok, I. diel, K., IV. aktualizované vydanie, vydavateľstvo E., 2006, str. 611).

Vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej judikatúry odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia O. s. p. možno dávať výslovne do v súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v rozhodnutí.

Pokiaľ v danom prípade súd prvého stupňa návrh žalovaného na obnovu konania zamietol z dôvodu nedostatku zákonných podmienok podľa § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O. s. p. bez toho, že by vo veci nariadil pojednávanie a naň účastníkov predvolal, ide o vadu konania, ktorú odvolací súd potvrdením rozhodnutia súdu prvého stupňa neodstránil.

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora podané z dôvodu tejto vady konania, je tak opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 243b

ods. 2, 3, 4 O. s. p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková